

Az EMMI június 10-i közleménye

Az EMMI Egészségügyért Felelős Államtitkárság június 10-én délután az alábbi közleményt jelentette meg „**Indokolatlanul bírálta a kormány döntését a gyógyszerészi kamara elnöke**” címmel.

„Közel 94 milliárd forintot ad a kormány egyszeri rendkívüli juttatásként az állam által közfinanszírozott különféle egészségügyi intézmények alkalmazottjainak, akik részt vállaltak a járvány elleni védekezésben. Így állami alkalmazottként a kórházi gyógyszerészek is megkapják az 500 ezer forintos juttatást. Itt az ideje, hogy a magáncégek tulajdonosai is a zsebükbe nyúljanak, és megjutalmazzák azon dolgozóikat, akik szintén sokat tettek a koronavírus elleni küzdelemben. Különösen indokolt ez, hiszen a nagy gyógyszerári hálózatok, városi magánpatikák a járvány kapcsán a 12. héten magasabb forgalmat bonyolítottak le, mint például a karácsonyi, kiemelt időszakban.

A Magyar Gyógyszerészi Kamara elnöke a napokban mégis támadta a kormány döntését. Nézzük a tényeket! A gyógyszerészi kamara elnöke szerint csupán 10 százalékos haszonkulccsal dolgoznak a magánpatikák. Ezzel szemben a valóság az, amit Prof. Dr. Kásler Miklós emberi erőforrások miniszter nyilatkozott a Vasárnapi Újságnak: az ágazat haszonkulcsa a gyógyszerek forgalmazása alapján 25 százalék a beszerzési árra vetítve. És ez az, amit biztosan tudni lehet, mert ebben még nincs benne például a kozmetikumok vagy az étrend-kiegészítők forgalmának a haszna.

Az állam – nagyon helyesen – a betegek érdekeinek védelme érdekében maximálja a vényre kiváltható gyógyszerek árrését, de a nem vényköteles gyógyszerért, termékért annyit kérnek a patikák, amennyit akarnak, gondoljunk csak a járvány idején eladott maszkokra.

Az állam további évi közel 10 milliárdot is juttat a gyógyszertáraknak szolgáltatási díj, generikus ösztönző és működési támogatás formájában.

A kistélepüléseken működő, kisforgalmú patikáknak azért, hogy életben maradjanak és szolgáltatni tudjanak a helyi lakosoknak, az állam több mint egymilliárd forint működési támogatást nyújt.

Hankó Zoltán, az MGYK elnöke azt is állította a médiumokban megjelent – és nem a minisztériumnak elküldött! – dolgozatában, hogy évek óta hiába könyörög az árréskorrekcióért. Ismét nézzük a tényeket! Az elnök által javasolt árrésszerkezet-módosítás jobban kedvezne a nagyobb gyógyszertáraknak, mint a kisebb patikáknak, tehát jelentősen torzulna a rendszer. Továbbá az általa javasolt módosítás körülbelül évi 2 milliárd forinttal növelné a betegek terheit és 6 milliárddal a társadalombiztosítás kiadásait.

Ma Magyarországon – a kevés kórházi patikát kivéve – a gyógyszertárak mind magánkézben vannak, magánvállalkozásban működnek, legalább egyharmaduk külföldi tulajdonban van. Az állam jelentős – közel 94 milliárdos – egyszeri juttatása mellett talán elvárható, hogy azok a gyógyszerári hálózatok, nagy patikák – amelyek 25 százalékos vagy annál is magasabb haszonkulccsal működnek – tulajdonosai valamit jutassanak ebből a haszonból egyszeri

jutalomként alkalmazottjaiknak, akik valóban minden nap helyt álltak és a kiszolgálták a betegeket.”

Engedjék meg, hogy a közleményre néhány szóval reagáljak.

1. Személyes presztízsszempontok már régen nem érdekelnek, ezért ha csak velem foglalkozna a közlemény, nem reagálnék. Azon nem érdemes vitatkozni, hogy kinek van igaza, mert az a fontos, hogy mi az igazság.
2. Mivel a közlemény címe szerint hétfői írásomban indokolatlanul bíráltam a Kormány döntését, szeretném jelezni: Miniszter úr demokrata.hu-n megjelent vasárnap esti interjúja óta a vita már nem az egyszeri juttatásról, hanem a gyógyszerészársadalom kormányzati megítéléséről szól. Visszaolvastam a június 8-i írásomat: minden szavát és számát most is vállalom.
3. Kollégáim majd eldöntik, hogy az Egészségügyért Felelős Államtitkárság közleményét hogyan értékeli. Az abban foglaltak olvasásához azonban szeretnék néhány szempontot a figyelmükbe ajánlani. Így
 - a Gyógyszerészi Hírlap júniusi számában megjelent forgalmi elemzést, melyben (a NEAK adatai alapján!) 2019-ben az 522,3 milliárd Ft-os közfinanszírozott gyógyszerforgalomra 51,1 milliárd forint árrés jutott (ami a fogyasztói ár százalékában „már csak 10 százalék körüli”);
 - a társadalombiztosítási támogatással rendelhető gyógyszerek kereskedelmi árréséről szóló 5/2007. (I. 24.) EüM rendeletet, annak eldöntésére, hogy a jelenlegi árrés-szerkezet korrekcióra szorul-e („egyre több olyan gyógyszert forgalmaznak a gyógyszertárak, amelynek árrése még a beszállítónak kifizetendő összeg banki átutalási költségét sem fedezi”);
 - a „járvány idején eladott maszkok” (és az egyéb szabadáras termékek) árképzésével kapcsolatban (amelyekért a közlemény szerint a patikák annyit kérnek, „amennyit akarnak”), dr. György István területi közigazgatásért felelős államtitkár május 8-án nekem címzett levelét. Ebben úgy ír, hogy „a fogyasztóvédelmi hatósági jogkörben eljáró fővárosi és megyei kormányhivatalok a koronavírus járvány okozta rendkívüli helyzetben országsszerte a mai napig több mint 200 gyógyszertárban végeztek hatósági ellenőrzést. (...) A hatóságok ellenőrzés alá vonták a megbetegedés elleni védekezéshez szükséges eszközök (szájmaszkok, kézfertőtlenítők, fertőtlenítőszer, illetve gumikesztyűk) ártörténetét és árképzési gyakorlatát (...) egyetlen esetben sem került sor tisztességtelen kereskedelmi gyakorlat tilalmába ütköző magatartás megvalósulásának megállapítására. A gyógyszertárakban a termékek áremelkedését minden esetben a beszerzési árak nagymértékű emelkedése okozta” (részletesen ismertetve a május 13-án közzétett 45. számú kamarai tájékoztatóban);
 - a járvány alatti forgalommal kapcsolatban a 10. és 20. hét közötti forgalmi adatok elemzését hetenkénti bontásban és az előző év hasonló időszakával összevetve (ezek közül a legutóbbiak a 46-os és 47-es számú tájékoztatóban elérhetők).

4. Őszintén örülök, hogy nemcsak Miniszter úr említette a gyógyszertárak tulajdonosi összetételével kapcsolatos anomáliát, hanem az Államtitkárság közleménye is visszaigazolja: intézkedésekre van szükség azért, hogy a Kormány és a Kamara közös célkitűzése, a gyógyszertárak nemzeti érdekkörben tartása és tényleges többségi gyógyszerési tulajdonlása végre megvalósuljon. Ebben – mint eddig is – a Kamara továbbra is kezdeményező pozícióban van.
5. Egyetértek azzal is, hogy a gyógyszertárak tulajdonosai fizessék meg munkatársaik jogos bérét és jutalmazzák meg őket az erőfeszítéseikért. A pénz jobb helyen van náluk, mint hogy jogszerűtlen láncépítést szolgáljon. Ebben közöttünk nincs vita. Ha az egyszerű juttatással kapcsolatos kommunikáció az elejétől fogva ezt az üzenetet közvetítette volna (és nem a vasárnap esti interjúban elhangzottakkal indokolták volna az ezzel kapcsolatos döntést), talán a mostani vitára sem került volna sor. Azonban az Államtitkárság vezetői és munkatársai is tudják, hogy szép számmal vannak olyan gyógyszertárak, ahol ennek a jutalmazásnak a lehetősége nincs meg. Erre – közvetve – az Államtitkárság közleménye is utal a kisforgalmú gyógyszertárak segélyezése kapcsán. A forgalmi sávok szerinti jövedelmezőségi és bérvizonyok az Államtitkárságon is ismertek. A Kamara minden eddigi kezdeményezésével a gyógyszerellátás biztonságának szavatolását, a vidéki kisforgalmú gyógyszertárak helyzetének stabilizálását és a gyógyszertárak szakmai szolgáltatásainak erősítését szeretne volna elérni, és ez a cél a jövőben sem változik.

Végül: ha a mostani vita elősegíti, hogy a rendezésre váró közös feladatainkat megoldjuk, örülök, hogy ezek a kérdések felszínre kerültek. Hiszen a Kormány és a Kamara közötti stratégiai együttműködés keretei között már több konfliktushelyzeten sikeresen túljutottunk. A Kamarán nem fog múlni.

Budapest, 2020. június 11.

Dr. Hankó Zoltán
elnök